

PATVIRTINTA

Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos
Sveikatos centro l.e.p. direktoriaus
2023 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. V-2

ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS SVEIKATOS CENTRO MASAŽUOTOJO PAREIGYBĖS APRAŠYMAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Masažuotojo pareigybės aprašymas nustato gydomojo masažo specialisto (toliau - masažuotojas), dirbančio Zarasų rajono savivaldybės viešojoje įstaigoje Sveikatos centre (toliau - Sveikatos centras) veiklos sritis, teises, pareigas ir kompetenciją, masažo paslaugų teikimo ir organizavimo tvarką.

2. Pareigybės aprašyme vartojamos sąvokos:

2.1. Gydomojo masažo specialisto praktika - gydomojo masažo specialisto pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją atliekama asmens sveikatos priežiūra.

2.2. Gydomasis masažas - įvairioms ligoms gydyti, pažeistoms organizmo funkcijoms atkurti bei normalizuoti ar ligų ir traumų profilaktikai skirta mokslškai pagrįsta terapinė priemonė, kurią taikant dozuotai mechaniškai ar refleksiškai veikiama (fizinis kontaktas rankomis, specialiais įrankiais ar aparatais) kūno audiniai.

2.3. Kitos Pareiginiuose nuostatuose vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

3. Masažuotojo pareigybė reikalinga tam, kad Sveikatos centre būtų užtikrintas savalaikis gydomojo masažo, kurį pacientui paskyrė gydytojas reabilitologas, atlikimas.

4. Masažuotoją į darbą priima ir atleidžia įstaigos direktorius.

5. Masažuotojas Sveikatos centre dirba pagal darbo sutartį.

6. Prieš pradėdamas darbą ir vėliau kiekvienais metais masažuotojas turi patikrinti sveikatą, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 18 straipsnyje.

7. Masažuotojas masažo paslaugas teikia visų amžiaus grupių pacientams, dirbdamas savarankiškai ir/ arba medicininės reabilitacijos specialistų komandoje, bendradarbiaudamas su kitais sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiais specialistais.

8. Masažuotojas, atlikdamas savo darbą Sveikatos centre privalo vadovautis gydomojo masažo specialisto praktika, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2021 m. rugsėjo 22 d. įsakymo Nr. V-2140 „Dėl gydomojo masažo paslaugų teikimo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ 1 punktu patvirtintu Gydomojo masažo paslaugų teikimo reikalavimų aprašu ir kitais, gydomojo masažo teikimą reglamentuojančiais teisės aktais, Lietuvos medicinos norma MN 165:2021 „Gydomojo masažo specialistas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2021 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. V-2346 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. spalio 8 d. įsakymo Nr. V-1148 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 165:2019 „Masažuotojas“ patvirtinimo pakeitimo“, Sveikatos centro įstatais, vidaus tvarkos taisyklėmis bei šiais pareiginiiais nuostatais.

II SKYRIUS KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI

8. Gydomojo masažo paslaugas Sveikatos centre gali teikti tik masažuotojas, turintis teisę verstis asmens sveikatos priežiūros praktika pagal gydomojo masažo specialisto profesinę kvalifikaciją, įgytą:

8.1. švietimo įstaigoje, vykdančioje formaliojo švietimo programas;

8.2. baigus masažuotojo profesinio mokymo programą ir papildomą gydomojo masažo profesinio mokymo modulį.

8.3. Užsienyje įgyta masažuotojo profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių profesinių kvalifikacijų pripažinimą, nustatyta tvarka.

9. Gydomojo masažo specialisto profesinę kvalifikaciją įgijusiais laikomi asmenys, atitinkantys šiuos reikalavimus:

9.1. pradėję studijas Sovietų Sąjungoje aukštesniosiose ar profesinėse medicinos mokyklose iki 1990 m. kovo 11 d. ir:

9.1.1. turintys Sovietų Sąjungos diplomus ar pažymėjimus, patvirtinančius suteiktą masažuotojo (masažisto) ar masažo medicinos sesers kvalifikaciją, ir turintys ne mažesnę kaip trejų metų masažuotojo teisėtą darbo patirtį Lietuvos Respublikoje; arba

9.1.2. turintys Sovietų Sąjungos diplomus ar pažymėjimus, patvirtinančius suteiktą medicinos sesers, vaikų įstaigų medicinos sesers, medicinos felčerio, felčerio, medicinos felčerio krašto apsaugai, medicinos felčerio mokykloms, medicinos felčerio švietimo įstaigoms, sanitarijos felčerio, felčerio laboranto, medicininės diagnostikos laboranto, gydytojo odontologo padėjėjo, kineziterapeuto padėjėjo, ergoterapeuto padėjėjo, akušerio kvalifikaciją, ir turintys:

9.1.2.1. pažymėjimus, patvirtinančius, kad iki 1990 m. kovo 11 d. baigta masažo specializacijos, kvalifikacijos ar neformaliojo mokymo programa, ir ne mažesnę kaip trejų metų teisėtą masažuotojo darbo patirtį Lietuvos Respublikoje; arba

9.1.2.2. Lietuvos Respublikos švietimo įstaigos, turinčios teisę vykdyti masažo pagrindų mokymo programą, iki 2020 m. rugsėjo 1 d. išduotą specializacijos, kvalifikacijos ar neformaliojo mokymo programos baigimo pažymėjimą, patvirtinantį, kad baigta ne trumpesnė kaip 140 val. trukmės masažo pagrindų mokymo programa;

9.2. turintys Raudonojo Kryžiaus ar Raudonojo Pasmėnulio draugijos išduotus medicinos seserų kursų baigimo pažymėjimus ar kitus dokumentus, patvirtinančius suteiktą medicinos sesers kvalifikaciją, ir turintys:

9.2.1. pažymėjimus, patvirtinančius, kad iki 1990 m. kovo 11 d. baigta masažo specializacijos, kvalifikacijos ar neformaliojo mokymo programa, ir turintys ne mažesnę kaip trejų metų teisėtą masažuotojo darbo patirtį Lietuvos Respublikoje; arba

9.2.2. Lietuvos Respublikos švietimo įstaigos, turinčios iki 2020 m. rugsėjo 1 d. teisę vykdyti masažo pagrindų mokymo programą, išduotą specializacijos, kvalifikacijos ar neformaliojo mokymo programos baigimo pažymėjimą, patvirtinantį, kad baigta ne trumpesnė kaip 140 val. trukmės masažo pagrindų mokymo programa;

9.3. turintys Lietuvos aukštesniųjų medicinos mokyklų išduotus aukštesniojo mokslo baigimo diplomus, patvirtinančius:

9.3.1. masažuotojo (masažisto) kvalifikaciją; arba

9.3.2. medicinos sesers, medicinos sesers kosmetikės, vaikų įstaigų medicinos sesers, medicinos sesers vaikų įstaigoms, bendrosios praktikos slaugytojo, slaugytojo, bendruomenės slaugytojo, medicinos brolio, medicinos felčerio, felčerio, medicinos felčerio krašto apsaugai, medicinos felčerio mokykloms, medicinos felčerio švietimo įstaigoms, sanitarijos felčerio, felčerio laboranto, higienos felčerio, higienisto, medicininės diagnostikos laboranto, laboratorinės diagnostikos specialisto, gydytojo odontologo padėjėjo, kineziterapeuto padėjėjo, ergoterapeuto padėjėjo, akušerio kvalifikaciją ir turintys Lietuvos Respublikos švietimo įstaigos, turinčios teisę vykdyti masažo pagrindų mokymo programą, iki 2020 m. rugsėjo 1 d. išduotą specializacijos, kvalifikacijos ar neformaliojo mokymo programos baigimo pažymėjimą, patvirtinantį, kad baigta ne trumpesnė kaip 140 val. trukmės masažo pagrindų mokymo programa;

9.4. turintys Lietuvos aukštųjų mokyklų išduotus diplomus, patvirtinančius, kad baigta medicinos, odontologijos, odontologinės priežiūros, reabilitacijos, kineziterapijos, ergoterapijos, bendrosios praktikos slaugos, slaugos, akušerijos, grožio terapijos, kosmetologijos, higieninės ir

dekoratyvinės kosmetologijos, taikomosios fizinės veiklos, kūno kultūros studijų programa, ir turintys Lietuvos Respublikos švietimo įstaigos, turinčios teisę vykdyti masažo pagrindų mokymo programą, iki 2020 m. rugsėjo 1 d. išduotą specializacijos, kvalifikacijos ar neformaliojo mokymo programos baigimo pažymėjimą, patvirtinantį, kad baigta ne trumpesnė kaip 140 val. trukmės masažo pagrindų mokymo programa;

9.5. turėję Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos iki 2007 m. vasario 10 d. išduotą licenciją verstis privačia masažuotojo veikla.

10. Masažuotojas turi turėti galiojančią licenciją, išduotą pagal gydomojo masažo specialisto profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Masažuotojas turi būti Lietuvos Respublikos piliečiu ar asmeniu, turinčiu leidimą nuolat gyventi Lietuvos Respublikos teritorijoje teisės aktų nustatyta tvarka.

III SKYRIUS TEISĖS

12. Masažuotojas turi teisę:

12.1. verstis masažuotojo praktika Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių gydomojo masažo specialisto praktiką, nustatyta tvarka;

12.2. konsultuoti gydomojo masažo klausimais;

12.3. atsisakyti teikti gydomojo masažo paslaugas, jeigu darbo sąlygos kelia pavojų asmens ir (ar) gydomojo masažo specialisto sveikatai ar gyvybei;

12.4. dalyvauti pasitarimuose, seminaruose ir konferencijose, mokslinių draugijų veikloje, kur nagrinėjami su profesine kvalifikacija susiję klausimai;

12.5. iš darbdavio gauti su darbu susijusią informaciją;

12.6. dalyvauti mokslinėje tiriamojoje ir pedagoginėje veikloje, taip pat praktiškai diegti Lietuvos Respublikoje įteisintus naujus gydomojo masažo metodus;

12.7. reikalauti darbdavio užtikrinti optimalias darbo sąlygas (patalpos, higieninės sąlygos, apsaugos priemonės, medicinos prietaisai, jų priežiūra bei jų atnaujinimas), gauti priemones, reikalingas procedūroms atlikti:

12.7.1. Patalpoje, kurioje teikiama gydomojo masažo paslauga, turi būti:

12.7.1.1. gydomajam masažui skirtas stalas ar kušetė arba masažui skirta paciento kėdė ar kušetė;

12.7.1.2. masažuotojui skirta kėdė ar balnelis.

12.7.2. Gydomojo masažo paslaugos teikiamos laikantis Lietuvos higienos normos HN 47:2011 „Asmens sveikatos priežiūros įstaigos: bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. V-737 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 47:2011 „Asmens sveikatos priežiūros įstaigos: bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“, ir Lietuvos higienos normos HN 47-1:2020 „Asmens sveikatos priežiūros įstaigos: Infekcijų kontrolės reikalavimai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. V-946 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 47-1:2020 „Asmens sveikatos priežiūros įstaigos: Infekcijų kontrolės reikalavimai“ patvirtinimo“, reikalavimų.

12.8. tvarkyti paciento duomenis, įskaitant sveikatos duomenis, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka;

12.9. turi ir kitų teisių, nustatytų Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

IV SKYRIUS PAREIGOS

13. Masažuotojas privalo:
- 13.1. teikti pirmąją medicinos pagalbą;
 - 13.2. pagal savo kompetenciją ir Sveikatos centro licenciją teikti gydomojo masažo paslaugas ir užtikrinti teikiamų gydomojo masažo paslaugų kokybę;
 - 13.3. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais rekomenduoti pacientui kreiptis į atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;
 - 13.4. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Specialisto spaudo numerio suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;
 - 13.5. rūpintis savo licencijos galiojimu;
 - 13.6. taikyti tik mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus, saugius gydomojo masažo metodus ir procedūras;
 - 13.7. naudoti tik teisės aktų, reguliuojančių medicinos priemonių naudojimą, reikalavimus atitinkančias medicinos priemones, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis. Užtikrinti, kad medicinos priemonės būtų naudojamos teisės aktų, reguliuojančių medicinos priemonių naudojimą, nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone pateikiama informacija;
 - 13.8. bendradarbiauti su sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;
 - 13.9. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;
 - 13.10. laikytis asmens sveikatos priežiūros specialisto profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti, saugoti profesinę paslaptį ir visą informaciją apie pacientą laikyti konfidencialia, užtikrinti, kad kitiems asmenims ši informacija būtų atskleista tik Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reguliuojančių asmens duomenų saugą, nustatytais pagrindais ir tvarka;
 - 13.11. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;
 - 13.12. laikytis gydomojo masažo specialisto praktiką reguliuojančių teisės aktų;
 - 13.13. tvarkyti gydomojo masažo specialisto praktikos dokumentus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;
 - 13.14. paaiškinti gydomojo masažo specialisto praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisės saugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;
 - 13.15. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reguliuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, nustatytas pareigas.

V SKYRIUS KOMPETENCIJA

14. Gydomojo masažo specialisto kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja baigęs profesinę kvalifikaciją suteikiančią mokymo programą bei nuolat tobulindamas įgytą profesinę kvalifikaciją, atsižvelgdamas į nuolatinę mokslo ir praktikos pažangą.
15. Gydomojo masažo specialistas turi žinoti:
 - 15.1. įrodymais pagrįstos medicinos principus;
 - 15.2. sveikatos teisės pagrindus;
 - 15.3. sveikatos draudimo pagrindus;
 - 15.4. medicinos statistikos pagrindus;
 - 15.5. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;
 - 15.6. asmens duomenų apsaugos principus.
 16. Gydomojo masažo specialistas turi išmanyti:

- 16.1. saugos darbe reikalavimus ir ergonomikos principus;
- 16.2. medicinos etikos ir deontologijos pagrindus;
- 16.3. bendruosius sveikatos priežiūros organizavimo principus;
- 16.4. žmogaus anatomijos, fiziologijos ir patologijos pagrindus bei amžiaus ir lyties ypatybes;
- 16.5. gydomojo masažo poveikį žmogaus organizmui;
- 16.6. fiziologinius, patologinius, struktūrinius ir funkcinius pokyčius, kurie gali turėti įtakos paciento sveikatos būklei ir gydomojo masažo eigai;
- 16.7. įvairaus amžiaus pacientų psichosocialinės elgsenos ypatumus;
- 16.8. paciento, jo šeimos narių, kitų pacientą prižiūrinčių asmenų mokymo principus, informacijos pateikimo principus;
- 16.9. sveikos gyvensenos principus;
- 16.10. medicininės reabilitacijos komandos ir komandos narių darbo principus;
- 16.11. gydomojo masažo pagrindinius, pagalbinius ir papildomus būdus;
- 16.12. aseptikos ir antiseptikos pagrindus.
- 17. Gydomojo masažo specialistas turi gebėti:
 - 17.1. įvertinti gydomojo masažo indikacijas ir kontraindikacijas;
 - 17.2. paruošti gydomojo masažo specialisto darbo vietą ir darbui reikalingas priemones;
 - 17.3. įvertinti paciento fizinę bei emocinę būklę;
 - 17.4. įvertinti ir paaiškinti gydomojo masažo poveikį;
 - 17.5. sudaryti gydomojo masažo veiksmų planą bei savarankiškai atlikti viso kūno ar jo dalių gydomąjį masažą (vaikams (taip pat ir kūdikiams) ir suaugusiesiems);
 - 17.6. atsižvelgdamas į paciento audinių būklę, amžių, ligos ar sveikatos sutrikimo pobūdį ir jo eigą, parinkti saugius ir efektyvius gydomojo masažo būdus;
 - 17.7. stebėti paciento sveikatos būklę gydomojo masažo metu, atpažinti gyvybei pavojingas būkles, jas įvertinti ir suteikti pirmąją medicinos pagalbą;
 - 17.8. laikytis higienos reikalavimų;
 - 17.9. užtikrinti teikiamų paslaugų kokybę ir saugumą;
 - 17.10. teikti rekomendacijas sveikatinimo tikslais;
 - 17.11. naudotis informacinėmis ir ryšio technologijomis.

VI SKYRIUS

GYDOMOJO MASAŽO PASLAUGŲ TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

18. Gydomasis masažas atliekamas asmenims, sergantiems ūmiomis ar lėtinėmis širdies ir kraujagyslių sistemos, kvėpavimo sistemos, atramos ir judėjimo aparato ligomis ar turintiems atramos ir judėjimo aparato traumų, sergantiems centrinės nervų sistemos ligomis ir turintiems šios sistemos pažeidimų, sergantiems periferinėmis nervų sistemos, lėtinėmis virškinimo sistemos, odos, medžiagų apykaitos, reprodukcinės sistemos ligomis ir šių sistemų onkologinėmis ligomis.

19. Siuntimą gydomojo masažo paslaugoms Sveikatos centro gauti gydymo tikslais išrašo gydytojas reabilitologas.

20. Pacientas gydomojo masažo paslaugoms gauti užregistruojamas gydytojo reabilitologo konsultacijos metu.

21. Prieš atlikdamas gydomojo masažo procedūrą gydymo ar profilaktikos tikslais, masažuotojas privalo:

21.1. paruošti darbo vietą ir priemones, reikalingas paciento apžiūrai ir gydomajam masažui atlikti;

21.2. surinkti anamnezę, užduoti bendruosius ir specifinius indikacinius klausimus pacientams;

21.3. atsižvelgiant į paciento amžių, lytį ir patologinius pokyčius, atlikti apžiūrą, apčiuopą ir indikacinius testus bei įvertinti paciento kūno anatominę, fiziologinę ir emocinę būklę;

- 21.4. įvertinti gydomojo masažo indikacijas ir kontraindikacijas;
- 21.5. sudaryti gydomojo masažo veiksmų planą;
- 21.6. pagal nustatytas indikacijas parinkti pagrindinius, pagalbinius ir specialiuosius gydomojo masažo būdus bei pasyvius judesius, atsižvelgiant į paciento sveikatos būklę.
22. Atlikęs 21 punkte nurodytus veiksmus masažuotojas pacientui atlieka masažą (viso kūno ar atskyrų kūno dalių).
23. Po masažo procedūros (-ų) masažuotojas:
- 23.1. turi įvertinti gydomojo masažo poveikį ligos ir gijimo eigai. Jei gydomasis (-ieji) masažas (-ai) buvo atliktas (-i) profilaktiniais tikslais, vertinamas poveikis paciento organizmui;
- 23.2. konsultuoti pacientą dėl profilaktinių veiksmų po gydomojo masažo procedūros.
24. Teikiant gydomojo masažo paslaugas masažuotojas privalo pildyti medicininius dokumentus:
- 24.1. Suteikus gydomojo masažo paslaugą užpildoma statistinė forma 025/a-LK „Asmens ambulatorinio gydymo statistinė kortelė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1998 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. 687 „Dėl medicininės apskaitos dokumentų formų tvirtinimo“.
- 24.1.1. Ši forma pildoma Sveikatos centro naudojamose informacinėje sistemoje ESIS.
- 24.1.2. Pirmiausia reikia pasirinkti paciento, kuriam suteikta gydomojo masažo paslauga, apsilankymo kortelę;
- 24.1.3. Apsilankymo kortelės viršutinėje juostoje pasirinkti skiltį „Paslaugos“;
- 24.1.4. po gydytojo reabilitologo įrašų apie paskirtas procedūras, atverti intervencijų eilutę;
- 24.1.5. Užpildyti atvertą intervencijų eilutę, nurodant datą, kada atliktas gydomasis masažas, ACHI kodą, bei kas atliko procedūrą.
- 24.1.6. Užpildžius šiuos duomenis privaloma juos pateikti į elektroninę sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinę sistemą (toliau- ESPBI IS), todėl reikia paspausti mygtuką „Siųsti į APAP“.
- 24.2. Nuo 2022 m. gegužės 1 d. suteikus gydomojo masažo paslaugą ESPBI IS masažuotojas privalės užpildyti formą Nr. E025 „Ambulatorinio apsilankymo aprašymas“.

VII SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

25. Masažuotojas už pacientams padarytą žalą, aplaidumą, netinkamą pareigų vykdymą, ar kompetencijos viršijimą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
26. Masažuotojas pavaldus skyriaus, kuriame dirba vedėjui ir vyriausiajam slaugytojui- slaugos administratoriui.

Susipažinau ir sutinku

(vardas, pavardė ir parašas)

(data)